

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
ŽUPANIJSKI SUD ŠIROKI BRIJEG
Broj: 63 0 P 040039 21 Gž
Široki Brijeg, 7. 3. 2024. godine

Županijski sud Široki Brijeg, u vijeću sastavljenom od sudaca Mile Zeljke, kao predsjednika vijeća, te Franje Ravlige i Gordane Pažin, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z. Ž., sina D., , , , zastupan po punomoćniku Tomislavu Zeliću, odvjetniku iz Ljubuškog, protiv tuženih 1. Država BiH zastupana po zakonskom zastupniku Pravobraniteljstvu BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39. 2. Grad Ljubuški, zastupan po gradskom pravobranitelju Anti Bradvici iz Ljubuškog, radi utvrđenja i uknjižbe, vsp. 1.500,00 KM, odlučujući po žalbi prvotužene, izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Ljubuškom br. 63 0 P 040039 20 P od 5. 7. 2021. godine, na sjednici vijeća održanoj 7. 3. 2024. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba prvotužene Bosne i Hercegovine SE UVAŽAVA, prvostupanska presuda u odnosu na istu SE PREINAČAVA i sudi:

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„Utvrđuje se da je tužitelj s dijelom 1/1 vlasnik nekretnine označene kao k. č. br. 56, kuća i zgrada površine 41 m² i šuma 4 klase „površine 400 m², upisana u z. k. ul. br. 869 u K.O. Šipovača, pa se slijedom prednjeg utvrđenja tužitelj ima upisati vlasnikom navedene nekretnine u zemljišnim knjigama uz istovremeno brisanje tuženika kao vlasnika“.

Dužan je tužitelj nadoknaditi tuženoj Bosni i Hercegovini troškove parničnog postupka u iznosu od 780,00 KM, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom ovrhe.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Ljubuškom br. 63 0 P 040039 20 P od 5. 7. 2021. godine, odlučeno je:

Utvrđuje se da je tužitelj s dijelom 1/1 vlasnik nekretnine označene kao k.č. br. 56, kuća i zgrada površine 41 m² i šuma kl. 4 površine 400 m², upisana u z.k. ul. br. 869 u k.o. Šipovača, pa se slijedom prednjeg utvrđenja tužitelj ima upisati vlasnikom navedene nekretnine u zemljišnim knjigama uz istovremeno brisanje tuženika kao vlasnika.

Protiv navedene presude žalbu je izjavila tužena Bosna i Hercegovina zbog svih žalbenih razloga propisanih u čl. 208. ZPP-a, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači na način da se odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan uz naknadu parničnih troškova, a podredno da se presuda ukine i predmet vrati prvostupanskom sudu na ponovni postupak. U žalbi dalje ističe da stjecanje prava vlasništva dosjelošću na predmetnim nekretninama, u smislu zakona, nije moguće, jer je razvidno da se radi o šumskom zemljištu (kultura), a sud nije proveo dokaz (očevid) radi utvrđivanja činjenica o kakvom se zemljištu radi. Navodi da je stjecanje prava vlasništva putem dosjelosti na državnim šumama i šumskom zemljištu isključio i Zakon o šumama u ŽZH, koji propisuje da se pravo vlasništva na državnim šumama i šumskom zemljištu ne može steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog. Navodi da iste nekretnine nisu mogle biti predmetom Ugovora o

uzajamnom darovanju nekretnina i idealnog dijela nekretnina po posjedovnom stanju, obzirom da iste tužitelj nije stekao od stvarnog titulara, pa stoga ne mogu biti predmetom raspolaganja, odnosno promjene upisanog prava. Navodi da prvostupanjski sud uopće nije cijenio Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom, kojim je zabranjeno svako raspolaganje državnom imovinom (izravno ili neizravno). Ističe da je u skladu s odredbama Zakona o šumama i Uredbe o šumama, propisano da je zabranjen promet državnih šuma i šumskog zemljišta, te da je svaki promet državnih šuma i šumskog zemljišta u suprotnosti s odredbama Zakona o šumama, nezakonit i takav ugovor će biti nevažeći. Navodi da zakon jasno propisuje da šume i šumsko zemljište u vlasništvu države ne mogu biti predmet prodaje i privatizacije, i da istim raspolaže Federacija BiH, pa Bosna i Hercegovina u toj liniji hijerarhije i subordinacije ima pravni interes da nad dobrima od općeg interesa štiti prava države u skladu sa načinom uporabe i njenog korištenja, kada su ona protivna prinudnim propisima, a što je ostvareno u konkretnom slučaju.

U odgovoru na žalbu, tužitelj predlaže da se žalba odbije kao neosnovana, jer je prvostupanjski sud pravilno zaključio da se radi o građevinskom, a ne o šumskom zemljištu, jer je iz posjedovnog lista i zemljišnoknjižnog uloška razvidno da je na predmetnoj čestici izgrađen objekt.

Žalba je utemeljena.

Ispitujući pobijanu odluku u granicama propisanim člankom 221. Zakona o parničnom postupku¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci odluke iz slijedećih razloga.

Iz obrazloženja pobijane presude proističe da prvostupanjski sud usvaja tužbeni zahtjev tužitelja na temelju zaključka da je tužitelj, preko svojih pravnih prednika (oca D. i djeda L.), u savjesnom i zakonitom posjedu predmetne nekretnine više od 20 godina, koji posjed se računa od 10. 10. 1995. godine (dan stupanja na snagu Zakona o vlasničko pravnim odnosima), dok se savjesnost posjeda pretpostavlja, te su stoga ispunjeni zakonski uvjeti za priznanje prava vlasništva na temelju dosjelosti, sukladno članku 58. Zakona o stvarnim pravima² (dalje-ZSP).

Dalje, proističe da sud navodi kako je titular prava vlasništva na predmetnoj nekretnini Bosna i Hercegovina, ali da ni Grad Ljubuški nije isključen kao titular prava vlasništva na nekretnini, cijeneći da je dijelom na nekretnini k. č. 56 upisana kuća i zgrada.

Iz stanja spisa (z. k. ul. br. 869 k.o. Šipovača), proističe da je na predmetnoj nekretnini označenoj kao k. č. 56, kuća i zgrada pov. 41 m² i šuma 4 klase, pov. 400 m², upisano državno vlasništvo sa dijelom 1/1, dok iz kretanja posjeda proističe da se predmetna nekretnina vodi kao državno vlasništvo od 1948 godine.

Prednje potvrđuje i pravomoćno rješenje Zemljišno knjižnog ureda broj:063-0-Dn-17-002 818 od 28. 7. 2020. godine kojim se uspostavlja novi z. k. ul. br. 869 u korist Državnog vlasništva sa dijelom 1/1.

Kako se predmetna nekretnina u zemljišnoj knjizi i katastru vodi kao šuma, to u odnosu na istu vrijede odredbe članka 8. Zakona o šumama ŽZH, kojima je zabranjeno stjecanje prava vlasništva, korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog.

¹ Službene novine Federacije BiH broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15.

² Službene novine Federacije BiH broj: 66/13, 100/13 i 32/19 – odluka Ustavnog suda Federacije BiH.

Također, na temelju međunarodnog Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, zaključenog u Beču 29. 6. 2001. godine između Bosne i Hercegovine, Republike Makedonije, Republike Slovenije i Savezne republike Jugoslavije, koji je stupio na snagu 2. 6. 2004. godine, nakon njegove ratifikacije od strane svih država sukcesora, kojim Sporazumom je ustanovljen slijed Bosne i Hercegovine kao jedne od država nastalih raspadom bivše SFRJ, i izvršeno uređenje imovinsko pravnih odnosa novonastalih država, nekadašnjih republika u sastavu SFRJ, nepokretna državna imovina SFRJ prelazi na onu državu slijednicu na čijem se teritoriju sada nalazi, što u konkretnom znači da je Bosna i Hercegovina titular prava vlasništva nekretnine koja je predmetom spora.

Stoga, obzirom na prednje, te činjenicu da je odredbom članka 2. stavak 1. Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine propisano da bez obzira na odredbe bilo kojeg drugog zakona ili propisa, državnom imovinom može raspolagati isključivo Bosna i Hercegovina, kao njen titular, u skladu sa odredbama ovog zakona, s pravom žalba prvtoužene ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava u odnosu na navedenu nekretninu.

Ovo stoga što je zahtjev za utvrđivanje stjecanja prava vlasništva dosjelošu iz članka 58. Zakona o stvarnim pravima vid raspolaganja imovinom, jer se sudskom odlukom mijenja titular vlasništva, to za razliku od pogrešnog stava prvostupanjskog suda, potvrđuje da je isto zemljište obuhvaćeno zabranom po navedenom Zakonu o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom, pa i bez obzira dali se u konkretnom slučaju radi o poljoprivrednom ili šumskom zemljištu (Odluka Vrhovnog suda F BiH broj: 53 0 P 061575 22 Rev od 11. 10. 2022. godine).

Pored toga, sve i kada bi se uzelo, da je predmetna nekretnina dijelom kuća i zgrada i da se u tom dijelu primjenjuju odredbe Zakona o građevinskom zemljištu, valja napomenuti da ni po tom osnovu nije ispunjen uvjet za dosjelost iz članka 58. ZSP-a, cijeneći da se na dosjelost na građevinskom zemljištu primjenjuje vrijeme od stupanja na snagu Zakona, tj. od svibnja 2003 godine, koji stav je zauzeo i Vrhovni sud u svojoj presudi br. 64 0 P 051319 23 Rev od 19. 12. 2023. godine.

Radi navedenog je uvažavanjem žalbenih navoda prvtoužene Bosne i Hercegovine, temeljem odredbi članka 229. stavak 1. točka 4. ZPP-a, i uz pravilnu primjenu materijalnog prava, prvostupanjsku presudu valjalo preinačiti i u odnosu na ovog tuženika odbiti tužbeni zahtjev tužitelja, na način kao u izreci presude.

Kako je prvtouženik uspio u postupku, to je istom, sukladno uspjehu u sporu, na temelju članka 397. st. 2. u svezi članka 386. st. 1., 387. i 395. ZPP-a i Odvjetničke tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika valjalo dosuditi opredijeljene troškove na ime sastava odgovora na tužbu i pristupa na ročište u iznosu od po 240,00 KM, te na ime sastava Žalbe iznos od 300,00 KM (125 % nagrade, iz čl. 13. st. 2. Tarife) i odlučiti kao pod toč. 2. izreke.

Temeljem gore izloženog, a sukladno odredbi članka 229. stavak 1. točka 4. ZPP-a odlučeno je kao u izreci presude.

PREDsjEDNIK VIJEĆA
Mile Zeljko